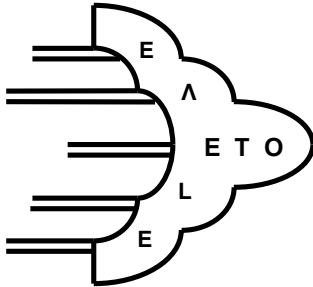


ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6949573108

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.144 Μάιος – Ιούνιος 2017

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά



11^ο Συνέδριο

Κατάλογος των ανακοινώσεων που θα περιληφθούν στο πρόγραμμα

0 Ομιλία προσκεκλημένης ομιλήτριας

1. Ορολογία και Νεολογία στην Ακαδημία Αθηνών – Terminology and Neology at the Academy of Athens
Αναστασία Χριστοφίδου

1 Γλωσσολογικές–Οντολογικές αρχές Ορολογίας

2. Το μόρφημα -ίαση στο λεξιλόγιο της παθολογίας της Νέας Ελληνικής
Ευριπίδης Τσιακμάκης
3. Το επίθημα -ί(ης) στη γεωλογία
Άννα Καμπανάρου
4. Το επιστημονικό επίθημα -όζ(η) στην ορολογία της βιοχημείας
Ειρήνη Αποστολοπούλου
5. Το σχήμα της μεταφοράς στον επιστημονικό λόγο: εφαρμογή στο λεξιλόγιο της ανατομίας
Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη
6. Στην Ορολογία δεν ορίζονται οι όροι, αλλά οι έννοιες
Κώστας Βαλεοντής
7. Η λαϊκή και διαλεκτική ορολογία: μια νέα προοπτική
Ασημάκης Φλιάτουρας
8. Σημσιολογικά δάνεια και επιστημονική ορολογία: μύθος και πραγματικότητα
Ασημάκης Φλιάτουρας, Κατερίνα Κοκκίνη
9. Ορολογία, οντολογία και οντοορολογία: επισκόπηση των εννοιών και συζήτηση για τη σχέση μεταξύ τους
Κατερίνα Τοράκη

2 Διδακτική και Ορολογία

10. Η Αγγλική στρατιωτική ορολογία στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων
Ελισάβετ Χατζηόλου
11. Η συμβολή των μεταδεδομένων στην εκπαίδευση, το πρότυπο DC και η χρήση της ελληνικής γλώσσας
Βασιλική Μανώλη
12. Σχεδιασμός και ανάπτυξη λογισμικού προσομοίωσης για τη διδακτική της ορολογίας του θεματικού πεδίου του ξενοδοχειακού τουρισμού
Άννα Τζοτζαδίνη
13. Ο πόλεμος της ορολογίας στην κατανόηση γαλλικών στρατιωτικών κειμένων
Σταματία Σοφίου
14. Ένα γλωσσάρι για την τουριστική διπλωματία
Μαρία Καρθούλη

3 Ορολογία συγκεκριμένων θεματικών πεδίων – Λεξικογραφικές και ορογραφικές μελέτες

15. Πλέγμα κριτηρίων μεταλεξικογραφικής ανάλυσης για μονόγλωσσα, δίγλωσσα και πολύγλωσσα ειδικά λεξικογραφικά έργα με ιδιαίτερη αναφορά στη μακροδομή, τη δομή πρόσβασης και τη μικροδομή
Γιώργος Ανδρουλιδάκης
16. Γλωσσικές πηγές της ελληνογενούς ορθόδοξης χριστιανικής εκκλησιαστικής ορολογίας και ονοματολογίας στον ανατολικό σλαβικό γλωσσικό χώρο: μια κριτική προσέγγιση
Παναγιώτης Γ. Κριμπάς, Natalya Voenutko
17. Στρατιωτική ιεραρχία και ορολογία
Αιμιλία Ροφούζου
18. Η καταχρηστική κυριαρχία του όρου Μηχανική
Επαμεινώνδας Σιδηρόπουλος
19. Moires and Miri lands: Some linguistic coincidences and a discussion about land ownership
Ferda Donmez-Atbasi, Irene Sotiropoulou
20. Οι όροι μαγειρικής στην ελληνική γλώσσα και η αποτύπωσή τους σε ένα Αγγλοελληνικό Γλωσσάρι
Αγάπιος Οικονομίδης
21. Διοικητική Ορολογία Ελλάδας & Κύπρου – Μια πρώτη αντιπαραβολική ανάλυση
Μαριάννα Κατογιάννου, Φωτεινή Καλαμίδα, Γιώργος Ξυδόπουλος

4 Ορολογικοί πόροι

22. BanCo: Το Ελληνικό Σώμα Κειμένων Τραπεζικών Συμβάσεων
Κατερίνα Θ. Φραντζή, Κωνσταντίνα Βαδάση
23. Σε τι βαθμό η ανάπτυξη των ανοιχτών δεδομένων επηρεάζει την ορολογική έρευνα
Αριστείδης Βαγγελάτος, Γεώργιος Παναγιωτόπουλος
24. Ορολογικοί πόροι ΟΡΟΣΗΜΟ: επιμέλεια, ταξινόμηση και αποτελέσματα
Κανέλλα Πουλή, Ηρώ Τσιουλή, Πένυ Λαμπροπούλου
25. Γερμανοελληνικά και ελληνογερμανικά γενικά λεξικά και η χρησιμότητά τους: μια ιστορικοσημσιολογική προσέγγιση
Νικόλαος Κατσαούνης, Δέσποινα Δ. Λάμπρου
26. GCDDT: Σώμα Κειμένων της Γλώσσας των Εναγομένων στο Ελληνικό Δικαστήριο
Κατερίνα Θ. Φραντζή, Αναστασία Κατρανίδου
27. Αξιοποιώντας τις σχεσιακές βάσεις δεδομένων για την ανάπτυξη ορολογικών βάσεων γνώσης
Δήμητρα Σαρακατσιάνου, Νικόλαος Μυριδης
28. Εννοιολογικός και φυσικός σχεδιασμός διαθεματικής ορολογικής βάσης δεδομένων – Η περίπτωση της διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου
Βάσω Μασούρα

OROGRAMMA No 144, May – June 2017,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Syngrou Ave. 63, GR-11745 ATHENS GREECE

5 Ορολογία και μετάφραση

29. Από την παιδαγωγική μετάφραση στη διαμεσολάβηση στο πλαίσιο της διδασκαλίας των ειδικών γλωσσών: μια (α)συνήθης πρακτική
Ελευθερία Δογορίτη
30. Κοινωνική μετάφραση: εξειδικευμένη επικοινωνία σε μια νέα κοινωνική πραγματικότητα
Θεόδωρος Βυζάς
31. Εξαγωγή ορολογίας από διαβικτικούς συνδέσμους
Σπύρος Δόικας
32. The politics of hope – the words of Barack Obama: Translation of political speeches in Greek: Challenges encountered and strategies adopted
Athena Nikodimou
33. Ηλεκτρονικοί ορολογικοί πόροι για το γλωσσικό ζεύγος γαλλικά-ελληνικά: καταγραφή, ταξινόμηση, αξιολόγηση
Αργύρης Διαγουμάς, Μαβίνα Πανταζάρα

6 Δραστηριότητα φορέων και οργάνων Ορολογίας

34. The sounds of silence inform situation awareness concepts: Methodological and terminological aspects in aviation culture and the work of OMEODEK in the Context of Greek and English
Θεόδωρος Κατερινάκης, Νίκος Παπαδόπουλος, Δήμητρα Ζουρούδη
 35. Πέντε ηλεκτρονικά λεξικά της ελληνικής
Γιώργος Μαλακός (Lexigram)
- ### 7 Το Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας (ΕΔΟ)
36. Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας και λειτουργία της Υπηρεσίας Επείγουσας Απόδοσης Όρων
Χρυσούλα Δουδουλακάκη



Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με την Ορολογία (Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί, καθώς και άλλα ορολογικά νέα. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>), και από την EAFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

1. Το «21st Symposium on Language for Specific Purposes LSP», Bergen, Norway 28-30 June 2017 με τίτλο «Interdisciplinary knowledge-making: challenges for LSP research» (isp2017@nhh.no <<mailto:isp2017@nhh.no>>)
2. TOTH 2017 – Terminology & Ontology: Theories and applications: 8 & 9 June 2017, University Savoie Mont-Blanc (Chambery, France) (www.porphyre.org/toth)
3. Συνέδριο NORDTERM 2017 (Oslo, 12–15 Ιουνίου 2017) με θέμα «Who are the users of terminological resources – and how do we reach out to them?». Πληροφορίες: (<http://www.sprakradet.no/Vi-og-vart/kurs-og-arrangerer/nordterm-2017/>)
4. 11^o Mediterranean Morphology Meeting (MMM11), Λευκωσία, Κύπρος, 22-25 Ιουνίου 2017. Στο πλαίσιο του συνεδρίου, θα γίνει και μία ημερίδα με θέμα "Morphological Issues in Modern Greek Lexicography". (Περαισότερες πληροφορίες: <http://linguistlist.org/issues/28/28-487.html>)
5. Συνέδριο "Industry 4.0 meets Language & Knowledge Resources" ILKR2017 (<http://www.ilkr.at/>), 24 Ιουνίου 2017
6. Συμπόσιο LSP 2017 (21st Symposium on Language for Specific Purposes), 28-30 Ιουνίου 2017, Bergen, Norway (<http://termcat.us10.list-manage.com/track/click?u=7cd8149438b3eb88893ce2987&id=c9c35fe31e&e=f7b56cb749>)
7. 3^o Θερινό Πανεπιστήμιο στο Γαύριο της Ανδρου, από 9 έως 16 Ιουλίου, με θέμα: «Η λογοκρισία απέναντι στον λόγο και την κρίση. Τα όρια του επιτρεπτού λόγου»

8. Διεθνές Σχολείο Ορολογίας (International Terminology Summer School, 10-14 July, Cologne Germany) ([http://www.termnet.org/english/events/tss_2017/index.php?ct=\(EAFT_Newsletter_79\)](http://www.termnet.org/english/events/tss_2017/index.php?ct=(EAFT_Newsletter_79)))
9. Συνέδριο FedCSIS (2017 Federated Conference on Computer Science and Information Systems (FedCSIS), Prague, Czech Republic, 3-6 September, 2017 (www.fedcsis.org))
10. 13^o Συνέδριο REALITER 2017, Terminology for standardization and terminology for internationalization (<http://termcat.us10.list-manage.com/track/click?u=7cd8149438b3eb88893ce2987&id=06ba848c99&e=f7b56cb749>) (Βαρκελώνη, 6–7 Οκτωβρίου 2017)
11. Συνέδριο SLOVKO 2017, 25-27 October, Bratislava, Slovakia (<http://termcat.us10.list-manage.com/track/click?u=7cd8149438b3eb88893ce2987&id=e94c3ce87d&e=f7b56cb749>)
12. Συνέδριο Mediterranean Editors and Translators Meeting 2017 "Understanding our clients: the writing process from concept to completion", 26–28 October, 2017, Centro Pastorale Paolo VI, Brescia, Italy (<https://www.metmeetings.org/en/conference-timetable:976>)
13. Διεθνές συμπόσιο Terminology & Translation: Terms of Environment/Environment of Terms. International Symposium in Bucharest, στις 13-14 Νοεμβρίου 2017 από το πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου (πληροφορίες: http://www.unibuc.ro/depts/limbi/literatura_franceza/docs/2017/apr/05_19_36_41Colloque_international_Terminologie_s_et_traduction.pdf)

K.B.

11^o Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

9-11 Νοεμβρίου 2017, Αθήνα

<http://www.eleto.gr/gr/Conference11.html>

Αφιερωμένο στον Κωστή Παλαμά



Κόστος συμμετοχής:

	Μέχρι 20/9/2017	Μετά τις 20/9/2017
Μη μέλη συνδιοργανωτών:	€ 50	€ 70
Μέλη συνδιοργανωτών:	€ 30	€ 50
Φοιτητές:	€ 10	€ 10

Για να εγγραφείτε:

- Μπείτε στην παραπάνω ιστοσελίδα
- Κατεβάστε τη φόρμα αίτησης εγγραφής
- Συμπληρώστε την
- Στείλτε την στην ηλ-διεύθυνση: valeonti@otenet.gr αφού πρώτα καταβάλετε το κόστος συμμετοχής σας όπως καθορίζεται στην αίτηση.

Άλλες πληροφορίες:

Γραμματεία του Συνεδρίου:

τηλ. +30 210 9323243, +30 6977529164,
ηλ-ταχ. pinelrap@otenet.gr

Οργανωτική Επιτροπή:

τηλ. +30 6974321009, ηλ-ταχ. valeonti@otenet.gr



Οι κοινωνίες της Γνώσης και τα Ορολογικά Μονότονα

Σήμερα, το χαρακτηριστικό γνώρισμα της κοινωνίας της γνώσης, σε σχέση με την κοινωνία της Αναγέννησης, είναι ο τρόπος διάχυσης της γνώσης και – σε δεύτερο πλάνο – η πηγή παραγωγής της. Από τον μεμονωμένο επιστήμονα της Αναγέννησης, σήμερα η γνώση παράγεται από ομάδα επιστημόνων, διαφορετικών επιστημονικών πεδίων.

Άρα, η γνώση παράγεται μέσα σε συνεργαστήρια (collaboratoires) και από διεπιστημονικές ομάδες.

Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά προϋποθέτουν «κοινή γλώσσα». Με τον όρο «κοινή γλώσσα» εννοείται η χρήση κοινών όρων που κατονομάζουν αποτελεσματικά τις έννοιες που είτε παράγονται είτε έχουν παραχθεί παλαιότερα. Η ακρίβεια, τόσο σε επίπεδο ορισμού όσο και σε επίπεδο επιλογής όρου, είναι κριτήριο sine qua non.

Άρα, οι συνεργαζόμενοι επιστήμονες χάριν της επιστήμης ή χάριν της τεχνολογίας, η οποία απαιτεί τάξη και διαφάνεια, είναι υποχρεωμένοι να υιοθετήσουν κοινή γλώσσα, ήτοι κοινούς όρους.

Και αφού τον όρο θεραπεύει η Ορολογία καλούνται οι Ορολόγοι να συνδράμουν όλους τους επικοινωνούντες με το γενικό κοινό, ώστε η γνώση να μην περιπλανάται αδιάβαστη στα περιεργα μονοπάτια, τα πλατύβαθρα (platforms) της πληροφορίας.

Πολλές οι ομάδες του γενικού κοινού που θεωρούνται ορολογικά αναλφάβητες. Υπάρχουν εξαιρέσεις, αλλά δεν είναι ικανές να προσφέρουν κατάλληλο μοντέλο για μίμηση. Από την Αυστρία, η Ορολογία φτάνει στα Ηνωμένα Έθνη, στην Unesco και, στη συνέχεια, την συναντούμε στην Πράγα, στη Μόσχα και στην διγλωσση Δημόσια Διοίκηση του Καναδά. Στην Ευρώπη, στο Ηνωμένο Βασίλειο με τον **J. Sager**, στην Ισπανία με την **T. Cabré**. Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, απλά λέξεις και όροι, σημασίες και έννοιες βρίσκονται σε χρήση αδιακρίτως. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ένεκα ανάγκης για την μεταφραστική πράξη, χρησιμοποιεί γλωσσάρια όρων μόνο για πρακτικούς στόχους. Στην Ελλάδα, υπάρχει η ΕΛΕΤΟ, ως μοναχικός καβαλάρης του οποίου η φωνή ακούγεται μόνο στο ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ και στα Διεθνή Συνέδρια ανά διετία που γίνονται με ευθύνη και φροντίδα του Προέδρου της **K. Βαλεοντή**.

Οι ζημιές για την απουσία ορολογικής παιδείας είναι τεράστιες και επικεντρώνονται τόσο στα μηνόμια όσο και στην καθημερινή επικοινωνία δημοσιογράφων και πολιτικών.

Είναι άραγε τόσο δύσκολο να αντιληφθεί κανείς ότι υπογράφεις μόνο αφού κατανοήσεις το κείμενο και κατανοείς το κείμενο με την συμπάρσταση ειδικού γνώστη της έννοιας ή απλά με ένα γλωσσάρι;

Τόσο δαπανηρό είναι να εξοπλισθεί η Δημόσια Διοίκηση με τέτοια εργαλεία;

Ποιοι θέλουν την κατάντια αυτή για τον εαυτό τους και για τα παιδιά τους;

Επειδή πρόκειται, πέραν της αξιοπρέπειας για ατομική επιβίωση, για ανάληψη ευθύνης και λήψη απόφασης για την συλλογική επιβίωση, απαιτείται, επιτέλους, ακριβής κατανόηση και όχι στο «περίπου».

M.K.



Η μεγάλη ανακάλυψη

Δεν μπορεί να ειπωθεί η ακριβής στιγμή κατά την οποία ο **M. Βέντρις** (M. Ventris) αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β' και αποκάλυψε τα μυστικά της. ούτε όμως και η κρίσιμη επίγνωση επήλθε μέσα από κάποια παρατεταμένη διαδικασία.

Η περίοδος κλειδί ήταν οι δύο ή τρεις εβδομάδες στα τέλη Μαΐου και στις αρχές Ιουνίου του 1952...

Στον **Μπέννεντ**, κορυφαίο επιστήμονα στην έρευνα της Γραμμικής Β', γράφει ο **Βέντρις**: «Σου έχω, νομίζω, σπουδαία νέα. Κρίνε και μόνος σου, αλλά πιστεύω πως αποκρυπτογράφησα τη Γραμμική Β' και ότι Κνωσός και Πύλος είναι αμφότερες Ελληνικά»...

Η εκπομπή με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας τις αρχαιότερες γραφές της Ευρώπης», που μεταδόθηκε από το BBC την 1^η Ιουλίου του 1952, είναι η μόνη ηχογράφηση που υπάρχει με τη φωνή του **Βέντρις**. Στο πιο συχνά παρατιθέμενο απόσπασμα της ομιλίας του, ο **Βέντρις** δηλώνει:

«Για πολύν καιρό πίστευα κι εγώ ότι τα ετρουσκικά θα μπορούσαν να μας παράσχουν τις ενδείξεις που ψάχναμε, όμως κατά τη

διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων κατέληξα στο συμπέρασμα ότι οι πινακίδες της Κνωσού και της Πύλου πρέπει τελικά να είναι γραμμένες στην Ελληνική, μία δύσκολη και αρχαϊκή ελληνική, δεδομένου ότι είναι πεντακάσια χρόνια αρχαιότερη από τον Όμηρο και γραμμένη με ένα μάλλον συντομογραφικό τρόπο, αλλά πάντως Ελληνική»...

Για να πείσει τους «ειδικούς» ο **Βέντρις** έπρεπε να υπερπηδήσει τρία βασικά εμπόδια τον Ιούλιο του 1952, τότε δηλαδή που πέρασε στη φάση «υποκατάστασης» της αποκρυπτογράφησης.

Πρώτον, έπρεπε να εξηγήσει με ποια λογική διαδρομή έφτασε στις φωνητικές αξίες που απέδωσε στα σύμβολα της Γραμμικής Β'. Δεύτερον, έπρεπε να δείξει ότι τα «μυκηναϊκά» Ελληνικά σχετίζονταν με τα Ελληνικά των κλασικών χρόνων. Τρίτον, έπρεπε να δείξει με ποιο τρόπο οι πολλές «δύστροπες» λέξεις που είχε μεταγράψει σε μορφές που δεν απαντώνται στα ελληνικά λεξικά, θα μπορούσαν να ερμηνευτούν πειστικά ως ελληνικές. Ως προς το πρώτο ερώτημα η επιτυχία του **Βέντρις** ήταν μόνο μερική αλλά στο δεύτερο και τρίτο ερώτημα η απάντηση θα αποδεικνυόταν πετυχημένη τους μήνες και τα χρόνια που ακολούθησαν με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων.

Το πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να συντάξει ένα εκτενές λεξιλόγιο των μυκηναϊκών ελληνικών, που περιείχε όλες τις λέξεις που κατάφερε να ερμηνεύσει, συμπεριλαμβανομένων και τοπωνυμίων όπως Αμισός, Κνωσός και Πύλος...

Στο πρώτο κοινό σύγγραμμα οι **Βέντρις** και **Τσαντγουίκ** (Chadwick) επισημαίνουν:

«Εάν η γλώσσα είναι Ελληνική, τη βλέπουμε σε μία φάση χίλια έτη αρχαιότερη του Πλάτωνα και αποκομμένη από το κλασικό ιδίωμα από την περίοδο του Σκοτεινών Χρόνων... Κάποια στοιχεία του λεξιλογίου ενδέχεται να είναι «Αιγαιακά», είτε παραπονημένα από μη Έλληνες γραφείς, είτε και μέρος κάποιου αρχαιότερου υποστρώματος της ελληνικής, μη οικείου στην κλασική ορολογία»...

Ο **Βέντρις** είχε βαθύτατη συνείδηση ότι κι ο ίδιος ήταν κάτι σαν εξωγήινος ο οποίος έφτανε στον ακαδημαϊκό κόσμο μιλώντας μία πιθανόν φανταστική γλώσσα, που ισχυριζόταν ότι είναι Ελληνική.

Το καλοκαίρι του 1952 έγραψε το πρώτο σχέδιο αυτού που επρόκειτο να γίνει μία από τις σημαντικότερες μελέτες που εξέδωσε ποτέ το έγκριτο Journal of Hellenic Studies τιλοφορημένη «Evidence for Greek dialect in the Mycenaean archives» – Ενδείξεις Ελληνικής διαλέκτου στα μυκηναϊκά αρχεία...

Το Architect's Journal σημείωνε:

«Ήταν ευχάριστη η ανακάλυψη ενός κύριου άρθρου στους Times για το χόμπι του αρχιτέκτονα **Μάικλ Βέντρις**, που είναι το σπάσιμο του μινωικού κώδικα. Πάνω σ' αυτό το θέμα που παρέμενε μυστήριο από την εποχή του σερ **Άρθουρ Έβανς**, ο **Βέντρις** έκανε μία ενδιαφέρουσα εκπομπή το περασμένο έτος. Όμως στο κύριο άρθρο των Times, που ήρθε ως Παπική βούλα, και η τελευταία αμφιβολία εξαφανίστηκε πια»...

Το όνομα **Μάικλ Βέντρις** ήταν τώρα γνωστό όχι απλώς σε μία μικρή ομάδα κλασικών επιστημόνων και αρχιτεκτόνων, αλλά σε εκατοντάδες χιλιάδες μορφωμένους ανθρώπους στη Βρετανία, στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε κάθε γωνιά της Ευρώπης.

Αποσπάσματα: Από το βιβλίο του Andrew Robinson, «Ο άνθρωπος που αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β'» Η ιστορία του Μάικλ Βέντρις, Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ 2004.

Δ.Π.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

1. Ψηφιοποίηση και ψηφιακοποίηση

Μετά από ηλ-αλληλογραφία με τις **Στέλλα Χατζημαρή** και **Κατερίνα Τοράκη** (στο πλαίσιο της TE22) σχετικά με τους όρους **ψηφιοποίηση** και **ψηφιακοποίηση** το ΓΕΣΥ ενημερώθηκε για το σκεπτικό της ΜΟΤΟ στην επιλογή του όρου **ψηφιακοποίηση** (που χρησιμοποιείται ήδη στις τηλεπικοινωνίες) έναντι του όρου **ψηφιοποίηση** που χρησιμοποιείται ευρύτερα. Συνοπτικά:

ψηφιο-ποιώ κάτι = δίνω σε κάτι τη μορφή ψηφίου/ψηφία (κυριολεκτικά: το κάνω **ψηφίο/ψηφία**)

ψηφιακο-ποιώ κάτι = κάνω κάτι να έχει τις ιδιότητες του ψηφιακού (κυριολεκτικά: το κάνω **ψηφιακό**)

Δηλαδή, σύμφωνα με τον ορισμό,

¹ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

digitize -> **ψηφιακοποιώ** και όχι **ψηφιοποιώ**
(και ουσιαστικό: **digitization** -> **ψηφιακοποίηση**)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Στα αγγλικά έχει χρησιμοποιηθεί ως συνώνυμο και το **digitalize** με ουσιαστικό **digitalization** (μέσα στα οποία διακρίνεται ολόκληρο το επίθετο **digital**) που είναι διαφανέστερα. Πλην όμως, στα αγγλικά οι παραγωγικές καταλήξεις **-ize/-ise** και **-ization/-isation** δεν έχουν ακριβώς τη σημασία των ελληνικών **-ποιώ/-ποίηση** (όπως έχουν π.χ. οι καταλήξεις **-fy/-fiction**) και δεν υπήρξε ανάλογος προβληματισμός μεταξύ **digitization** και **digitalization**. Υπάρχει όμως εκεί ο προβληματισμός να διακριθούν δύο έννοιες: «**digitization**» και «**digitalization**» και η πρώτη να αποτελεί μέρος της δεύτερης.

Το ΓΕΣΥ δέχεται την πρόταση της **Κατερίνας Τοράκη** ότι, στο πλαίσιο της TE22 (Τεκμηρίωση), μπορεί να είναι:

- προτιμώμενος όρος: **ψηφιοποίηση**
- δεκτό συνώνυμο: **ψηφιακοποίηση**

2. data transmission -> μετάδοση δεδομένων

Στο ηλ-ερώτημα της **Ασπασία Κοκκίνου** (μεταφράστριας ΕΕ) σχετικά με το ιστορικό του όρου **data transmission** -> **μετάδοση δεδομένων** έναντι των όρων **διαβίβαση δεδομένων** και **μεταβίβαση δεδομένων**, δόθηκε η ακόλουθη απάντηση.

Όροι **διαβίβαση δεδομένων** και **μεταβίβαση δεδομένων** δεν υπήρχαν στις εκδόσεις τηλεπικοινωνιακής ορολογίας (MOTO) εδώ και πολλά χρόνια. Οι σχετικοί όροι είναι:

- data transfer** -> **μεταφορά δεδομένων**
- data transmission** -> **μετάδοση δεδομένων**
- data communication** -> **επικοινωνία δεδομένων**

Ο όρος **data transmission** έχει αποδοθεί ως **μετάδοση δεδομένων** από την αρχή λειτουργίας της MOTO (τέλη του 1989) και έτσι είναι γραμμένος έκτοτε σε **όλες τις εκδόσεις τηλεπικοινωνιακής ορολογίας** από τον ΟΤΕ. Επίσης, έτσι είχε καθιερωθεί και στην πληροφορική από την Ομάδα ορολογίας της πληροφορικής (TE48/OE1) και έτσι έχει περάσει ο όρος από τη MOTO και στην IATE.

3. ακτίνες, ψήκτρες και ψύκτρες

Με αφορμή κάποιες διορθώσεις όρων, που προτάθηκαν στην IATE και πραγματοποιήθηκαν, επισημάνθηκαν τα ακόλουθα.

Στους διπλοθλαστικούς κρυστάλλους:

- ordinary ray** -> **τακτική ακτίνα**
- extraordinary ray** -> **έκτακτη ακτίνα**

Στην ηλεκτρονική:

- brush** -> **ψήκτρα**

Στους υπολογιστές:

- heatsink, cooler** -> **ψύκτρα**

4. vacuumproof -> κενάντοχος

Εξετάστηκε ένα ερώτημα που τέθηκε στο Translatum για τον όρο: **vacuumproof** (χαρακτηρισμός αντλίας), με μια πρώτη απόδοση **κενοστεγής**. Η συζήτηση είναι εδώ:

<http://www.translatum.gr/forum/index.php?topic=421056.0>

Συγκείμενο: The pump is **vacuumproof** and tested regarding the tightness at overpressure.

Εξετάστηκαν:

ο ορισμός: «vacuumproof»: «που έχει (μηχανική) αντοχή έναντι του κενού»,

από το λεξικό Webster's, το **επίθημα:**

- proof,**
- a combining form meaning "resistant, impervious to" that specified by the initial element: burglarproof; childproof; waterproof,**

όλα τα **-στεγής** και **-άντοχος** από το Αντίστροφο Λεξικό (**αστεγής, αεριοστεγής, πλακοστεγής, ξυλοστεγής, ανεμοστεγής, υδροστεγής, αεροστεγής, υδατοστεγής, πυράντοχος**) και

όλα τα **-στεγής** και **-άντοχος** από την TELETERM (**αστεγής, αεροστεγής, εκρηξιτεγής καιροστεγής, κακωσιστεγής, κονιοστεγής, συγκρουσιάντοχος, κακωσιάντοχος**).

Επελέγη, ως ελληνικός ισοδύναμος όρος, ο όρος **κενάντοχος**. Ο **κενοστεγής** κρήθηκε ακατάλληλος, διότι μπορεί να εκληφθεί ότι εμποδίζει **εισροή κενού**, που δεν έχει νόημα. Ωστε:

vacuumproof -> κενάντοχος

6. Όροι του αυτοκινήτου που προτάθηκαν στο ΕΔΟ και εγκρίθηκαν από το ΓΕΣΥ

Το ΓΕΣΥ ενέκρινε τις προτάσεις του Προέδρου στην βικιομάδα Τεχνολογία του Ελληνικού Δικτύου Ορολογίας (ΕΔΟ) και τα αποτελέσματα της σχετικής συζήτησης. Υιοθετήθηκαν οι όροι:

timing belt	ιμάντας χρονισμού, ιμάντας εκκεντροφόρου
ball bearing	ένσφαιρος τριβέας, ρουλεμάν
clutch plate/disc	πλατό-δίσκος συμπλέκτη, δίσκος-πλατό συμπλέκτη
external belt	εξωτερικός ιμάντας
valve flange	φλάντζα βαλβίδων
crankshaft seal	δακτύλιος στεγανοποίησης στροφαλοφόρου
spark plug	αναφλεκτήρας, σπινθηριστής, μπουζί
oil	λάδι
oil filter	φίλτρο λαδιού
air filter	φίλτρο αέρος
cabin filter	φίλτρο θαλάμου, φίλτρο καμπίνας
fuel filter	φίλτρο καυσίμου
fuel cap system	σύστημα τάπας καυσίμου, σύστημα τάπας ρεζερβουάρ
shock absorber	αποσβεστήρας κραδασμών, αμορτισέρ
tyre	επίστρο, ελαστικό, λάστιχο
valvoline	βαλβολίνη
antifreeze	αντιπηκτικό (υγρό)
alignment	ευθυγράμμιση
balancing adjustment	ζυγοστάθμιση

Στην ερώτηση *Το αντιπηκτικό υγρό αυτοκινήτων είναι το ίδιο με το αντιψυκτικό υγρό;* η απάντηση είναι:

Ο όρος **αντιψυκτικό υγρό** αντί **αντιπηκτικό υγρό** λέγεται μεν από κάποιους, αποτελεί όμως χαρακτηριστικό παράδειγμα **εσφαλμένου** όρου, γλωσσικά **ακατάλληλου** (όρου που παραβιάζει **κατάφωρα** την Αρχή της γλωσσικής καταλληλότητας), διότι **αντιψυκτικός** είναι αυτός που εμποδίζει την ψύξη. Πρόκειται για παραλογοισμό! Το **αντιπηκτικό υγρό** δεν εμποδίζει την **ψύξη!** Απεναντίας, επιτρέπει την ψύξη σε θερμοκρασίες χαμηλότερες των 0 °C **χωρίς να γίνει πήξη!** Το **αντιπηκτικό υγρό** εμποδίζει την **πήξη**. Όπως εξάλλου επιτρέπει την θέρμανση σε θερμοκρασίες υψηλότερες των 100 °C **χωρίς να γίνει βρασμός**.

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)
 Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντίης, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ
 Συντάκτες φύλλου: Κώστας Βαλεοντίης, Μαρία Καρδούλη, Δημήτρης Παναγιωτάκος
 Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντίης, Θεόφιλος Βαμβάκος, Γιώργος Τσιάμας, Μιχάλης Καραμιχάλης, Τάνια Βαλεοντίη
 Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069
 Ηλ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr
 Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.

Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμιά δέσμευση· σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.